اولین همایش ملی واولین همایش بین المللی مدیریت و حسابداری ایران
The first National and International Conference of Management and Accounting Iran

رابطه میان رتبه‌بندی مؤسسات حسابرسی و قابلیت مقایسه اقلام سود و زیانی

مولود خانقلی[1*]، محمد امید اخگر[2]

[1]دانشجوی کارشناسی ارشد حسابداری دانشگاه کردستان m.khangholi۳۱@yahoo.com
[2]استادیار گروه حسابداری دانشگاه کردستان m.o.akhgar@gmail.com

چکیده

هدف این پژوهش بررسی رابطه میان رتبه‌بندی مؤسسات حسابرسی و قابلیت مقایسه اقلام سود و زیانی است. یکی از اقلام مهّم در ارزیابی عملکرد شرکت، اقلام سود و زیان منعکس در صورت سود و زیان است. انعطاف‌پذیری ذاتی برخی از استانداردهای حسابداری، امکان استفاده از قضاوت در تفسیر و به کارگیری این استانداردها را به مدیران داده و مدیران نیز می‌توانند به منظور بهتر جلوه دادن عملکرد مالی شرکت، اقلام سود و زیان گزارش شده را مدیریت نمایند که یکی از پیامدهای مهّم این امر، کاهش قابلیت مقایسه میان شرکت‌ها است، در نتیجه از آن‌جا که تصمیمات سرمایه‌گذاران بر مبنای مقایسه عملکرد مالی شرکت‌ها اتخاذ می‌گردد، تصمیماتی غیرمنطقی و بعضاً نادرست اتخاذ خواهد شد. یکی از راه‌های جلوگیری از این امر، فرآیند حسابرسی با کیفیت می‌باشد. یکی از موضوعاتی که در سال‌های اخیر مطرح گردیده، موضوع ارزیابی کیفی و رتبه‌بندی مؤسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی است. بر همین اساس، مؤسسات عضو جامعه حسابداران رسمی به ترتیب بر اساس یک امتیاز کنترل کیفی به چهار نوعِ مؤسسات حسابرسی با رتبه "الف"، مؤسسات حسابرسی با رتبه "ب"، مؤسسات حسابرسی با رتبه "ج" و مؤسسات حسابرسی با رتبه "د" تفکیک می‌گردند. نوع مؤسسه حسابرسی با کیفیت کاری آن مرتبط است و کیفیت حسابرسی انجام شده توسط مؤسسات نیز می‌تواند ویژگی کیفی قابلیت مقایسه و کیفیت صورت‌های مالی را تحت تأثیر قرار دهد. مؤسسات مشابه حسابرسی (دارای رتبه‌بندی مشابه) که دارای سبک حسابرسی مشابه و کیفیت حسابرسی یکسانی هستند، نسبت به مؤسسات متفاوت حسابرسی (دارای رتبه‌بندی متفاوت) که دارای سبک حسابرسی متفاوت و بعضاً کیفیت حسابرسی متفاوت می‌باشند، قادر به شناسایی خطاهای مشابه صاحبکاران شامل خطاهای به کارگیری اصول پذیرفته شده حسابداری و دستکاری‌های صورت گرفته در اقلام تعهدی و اقلام سود و زیانی شرکت خواهند بود. از این رو وجود حسابرسان با رتبه‌بندی مشابه می‌تواند از طریق شناسایی دستکاری‌های یکسان صورت گرفته در اقلام سود و زیان گزارش شده موجب افزایش کیفیت سود و قابلیت مقایسه اقلام سود و زیانی دو شرکت گردد.

واژگان کلیدی: اقلام سود و زیانی، رتبه‌بندی مؤسسات حسابرسی، قابلیت مقایسه، کنترل کیفیت، نوع حسابرس، ویژگی‌های کیفی اطلاعات